

SUOMEN METSÄTIETEELLINEN SEURA — FINSKA FORSTSAMFUNDET
(SOCIETY OF FORESTRY IN SUOMI — FORSTWISSENSCHAFTLICHE GESELLSCHAFT
IN SUOMI — SOCIÉTÉ FORESTIÈRE DE SUOMI)

SILVA FENNICA

46

METSÄNHOITAJIEN
JATKOKURSSIT

1937

III

DER FORTBILDUNGSKURSUS FÜR FORSTMEISTER 1937. III.

HELSINKI 1938

SILVA FENNICA

N:o 46 (1938)

Suomen Metsätieteellisen Seuran julkaisusarjat:

ACTA FORESTALIA FENNICA. Sisältää Suomen metsätaloutta ja sen perusteita käsitteleviä tieteellisiä tutkimuksia. Ilmestyy epäsäännöllisin väliajoin niteinä, joista kukin yleensä käsittää useampia tutkimuksia.

SILVA FENNICA. Sisältää Suomen metsätaloutta käsitteleviä kirjoitelmia ja pienehköjä tutkimuksia. Ilmestyy epäsäännöllisin väliajoin. Kukin kirjoitus muodostaa yleensä oman niteen.

COMMENTATIONES FORESTALES. Sisältää muiden maiden kuin Suomen metsätaloutta ja siihen liittyviä aihepiirejä käsitteleviä tutkimuksia ja muita kirjoituksia. Ilmestyy epäsäännöllisin väliajoin. Kukin nide sisältää yleensä vain yhden tutkimuksen.

Finska Forstsamfundets publikationsserier:

ACTA FORESTALIA FENNICA. Innehåller vetenskapliga undersökningar rörande skogshushållningen i Finland och dess grunder. Banden, vilka icke utkomma periodiskt, omfatta i allmänhet flere avhandlingar.

SILVA FENNICA. Omfattar uppsatser och mindre undersökningar rörande skogshushållningen i Finland. Utkommer icke periodiskt; varje uppsats som skilt band.

COMMENTATIONES FORESTALES. Innehåller undersökningar och andra uppsatser rörande skogshushållningen och i samband med denna stående frågor utom Finland. Utkommer icke periodiskt. I allmänhet ingår i varje band endast en avhandling.

METSÄNHOITAJIEN
JATKOKURSSIT

1937

III

DER FORTBILDUNGSKURSUS
FÜR FORSTMEISTER 1937

III

HELSINKI 1938

SISÄLLYS.

	Siv.
Alkulause	IV
Pekkalaa, Mauno, Tervehyssanat	1
Tuhti, R., Suomen valtion toiminta maa- ja metsätalouden edistämiseksi	4
Saari, Eino, Hoitoalueiden ja piirikuntien vuotuisen taloustuloksen las-	
keminen	12
Aaltonen, V. T., Maa ja metsän uudistuminen	25
Lukkala, O. J., Ojitettujen soiden metsittämisestä	43
Jokinen, Paavo, Asutuslain mukaisesta asutustyöstä valtion mailla ja	
metsänhoitajan tehtävistä tässä asutustyössä	57
Koskenmaa, E. J., Hoitoalueen talous ja tieverkosto	72
Heikinheimo, Olli, Harvennushakkauksista	84
Tertti, Martti, Hakkausalan raivaamisesta	99
Räsänen, A. A., Aluehallinnon töiden järjestelystä	109
Ahola, V. K., Metsän uudistumisen tarkkailusta kovilla metsämailla ja	
ojitetuilla soilla sekä ojien tarkkailusta	119
Lappi-Seppälä, M., Sekametsien kasvatuksesta	132
Huhtanen, V., Piirteitä Itä-Suomen piirikunnan metsätaloudesta	145
Klemola, V. M., Riistanhoidosta	171
Vuorentaus, Yrjö, Kalanviljelys ja kalavesien hoito	181
Komsi, Toivo J., Rikoslaki ja metsä	190
Laitakari, Erkki, Eräitä metsän uudistamisessa huomioon otettavia	
näkökohtia	212
Laitakari, Erkki, Metsän uudistamisesta laihoilla kangasmailla ...	218
Ahola, V. K., Näkökohtia taimien kasvatuksesta	224
Deutsche Referate	237

Alkulause.

Metsänhoitajien jatkokurssien osanottajien esittämää toivomusta noudattaen ja saattaakseen kolmansilla valtion metsänhoitajien metsätaloudellisilla jatkokursseilla pidetyt esitelmät niidenkin valtion palveluksessa olevien metsänhoitajien tietoon, jotka eivät näihin luentokursseihin osallistuneet, päätti metsähallitus entiseen tapaan julkaista nämä esitelmät. Kursseilla pidetyn esitelmäsarjan lisäksi sisältyy tähän julkaisuun kolme esitelmää, jotka pidettiin kesällä 1937 Itä-Suomeen piirikuntaan tehdyllä retkellä. Julkaisun toimittamisen uskoi metsähallitus allekirjoittaneelle.

Helsingissä, joulukuun 31 päivänä 1937.

O. J. Lakari.

Metsähallituksen ja asianomaisten esitelmänpitäjien suosiollisella luvalla on Suomen Metsätieteellinen Seura aikaisempaa tapaa noudattaen ottanut valtion metsänhoitajien kolmansilla jatkokursseilla pidetyt luennot Silva Fennica-sarjaansa.

Tervehdyssanat.

Mauno Pekkala.

Hyvät herrat!

Kolmannet metsänhoitomiesten jatkokurssit ovat nyt alkamassa, ja ovat niihin osallistuneet kaikki ne metsänhoitomiehet, joille siihen on varattu tilaisuus. Käytäntö on siten todistanut oikeaan osuneeksi sen aloitteen, metsänhoitomiesten jatkokurssien järjestämisen, joka on lähtöisin metsänhoitomiesten omasta piiristä. Mutta ne ovat myöskin ulospäin osoituksena metsänhoitomiesten pyrkimyksestä pysyä ajan tasalla omalla ammattialallaan. Käsitykset metsäammattista ja sen harjoittajista eivät suinkaan aina ole olleet, niinkuin tunnettua, myönteisiä. Eihän meidän tarvitse mennä ajassa kovinkaan pitkälle taaksepäin, kun tapaamme yhteisen kansan, vieläpä yhteiskuntaelämän johdossakin olevien henkilöiden lausumia, jotka huokuvat merkkillistä kylmähenkisyyttä metsäasiaa kohtaan yleensä ja metsänhoitomiehiä vastaan erittäin. Vaikka tällaisia käsityksiä, entiset olosuhteet huomioon ottaen, saattaakin määrättyyn rajaan asti ymmärtää, metsien käyttö kun silloin oli etupäässä vain metsän eksploateerausta, mutta ei sen hoitamista, järjestelmällistä taloutta, niin sittenkin oli omi-tuista, että metsäalan työntekijöitä, olivatpa he sitten ylemmän tai alemman ammattisivivestyksen saaneita, ja heidän toimintaansa aliarvioitiin yleisesti. Luontohan metsän kasvattaa ja se kasvaa miehen maatessakin, eihän metsän kasvattamisessa mitään taitoa tarvita, näin sanottiin. Ja sanotaan monesti vielä nytkin, vaikka näiden aikojen mainingit alkavatkin jo tasoittua.

Meidän, jotka elämme metsäasialle paljon otollisemmassa ilma-piirissä, on mitä suurimmalla kiitollisuudella muisteltava niitä miehiä, jotka vaikeissa olosuhteissa loivat vankan pohjan metsäasian eteen-päin menolle. Ensimmäisiä heistä oli tri Blomqvist, jonka kirjoitukset, esitelmät ja mainiot teokset ovat metsäasian ja metsäammatin hyväksi tehneet arvaamattoman arvokasta työtä. Ne osoittivat suurelle yleisölle ja ennen kaikkea niille, joiden käsissä oli hallitusvalta, että tietoa ja taitoa sitä tarvitaan metsäammattialallakin, jos mieli hyviin tuloksiin päästä. Ja sen jälkeen kun metsätieteellinen tutkimustyö viimeisten 30 vuoden aikana on valloittanut ei ainoastaan oman

Metsänhoitajien jatkokurssit

maamme, vaan, voipa miltei sanoa, koko maailman, on määrävällä taholla tapahtunut metsäasian ja metsäammattimiesten kannalta katsoen erittäin ilahduttava „arvojen” uudelleen arviointi. Metsäasia on tulemassa vieläpä koko kansan asiaksi. Ken vähänkin on perillä kansantaloudesta, toteaa ilman muuta metsiemme ainutlaatuisen yleisen merkityksen, ja suuren yleisönkin keskuudessa kuulee tavan takaa teroitettavan vesiperäisten maiden kuivattamisen ja muiden metsänparannustöiden suorittamisen tarpeellisuutta. Suomen kansa käsittää jo, että se elää metsistään. Ja se alkaa käsittää myös tiedon ja taidon merkityksen metsälallakin.

Tämä muuttunut käsitys on eduskunnassakin ilmennyt monella eri tavalla. Kun viime aikoina on ollut kysymys korkeamman metsäopetuksen tehostamisesta, sen arvoa vastaavan tyyssijan, yliopistorakennusten hankkimisesta jne., on eduskunta yksimielisesti, puolueisiin katsomatta ollut tekemässä niitä koskevia myönteisiä päätöksiä. Alempien metsäkoulujen perustamisesta on suorastaan kilvoiteltu, eikä kukaan ole vähimmässäkään määrin asettunut poikkiteloin, kun tavalla tai toisella on ollut kysymys tiedon ja taidon levittämisestä metsäasioista. Metsänparannustöitä varten on myönnetty jatkuvasti lisätyjä määrärahoja, samoin metsätaloudellista neuvonta- ja edistystyötä varten.

Metsäammattin arvo on kasvanut. Nyt saattaa jo kuulla sellaisiakin lausuntoja, että metsänhoitomiesten työn arvo arvioidaan korkeammaksi kuin maatalousmiesten. Ja valtionkin palveluksessa olevien metsänhoitomiesten palkkausasioihin suhtaudutaan nyt myötemielisemmin kuin aikaisemmin. En malta olla huomauttamatta siitä, että kun esim. tänä vuonna hallituksen esityksen perusteella valtiovarainvaliokunnassa käsiteltiin aluemetsänhoitajien ja muiden metsänhoitomiesten palkankorotusasioita, ei niistä — vastoin aikaisempaa kokemusta — keskusteltu lainkaan. Päätös oli siellä yksimielinen, samoin kuin eduskunnassakin.

Metsäasia on siis kaikin puolin mennyt eteenpäin, se on tyydytyksellä todettava. Mutta se ei suinkaan ole tapahtunut spontaanisesti, omalla painollaan. Metsäammattikunta itse on sen nostanut sille kuuluvaan arvoon, ja niin onkin asianlaita, että mitä selvemmin metsänhoitomiehet itse tajuavat tiedon ja taidon merkityksen omalla ammattialallaan ja mitä tarmokkaammin sekä määrätietoisemmin he tässä mielessä toimivat, sitä suurempi on se arvonanto, mitä he ulkopuolisten ja valtiovallan taholta saavat osakseen. Olen vakuuttunut siitä, että metsänhoitajakunta on pitävä huolen sille myötemielisemmäksi muuttuneen yleisen mielipiteen pysymisestä jatkuvasti sellaisena, ja mikäli mahdollista, kehittämisestä edelleen samaan suuntaan. Täl-

laisilla jatkokursseilla, joilla keskitetyssä muodossa, lyhyen ajan kuluessa selvitetään paitsi ammattialaa koskevia myös siihen läheisesti liittyviä yleisiä kysymyksiä, on tässä kohden epäilemättä suuri merkityksensä. Tiendonlähteet, joista nykyajan ihmisen on ammenttava, ovat hajanaiset ja monet. Jokapäiväisen uurastuksen, virkavelvollisuuksien tarkan täyttämisen ohessa, on valtion palveluksessa olevan metsänhoitomiehen melkein mahdotonta käyttää niitä hyväkseen. Jatkokursseilla käy se helpommin päinsä, ja siinä on niiden yhtä luonnollinen kuin tarpeellinenkin merkitys.

Näiden jatkokurssien ohjelmassa on useita ja hyvin tärkeitä luentoja. Samalla kun minulla on kunnia metsähallituksen puolesta lausua Teidät, hyvät ammattitoverit, tervetulleiksi näille jatkokursseille, toivon niiden kaikin puolin vastaavan tarkoitustaan ja tuovan hyvin ansaittua vaihtelua ja virkistystä Teidän raskaaseen ja yksinäiseen, sekä monesti unohdettuunkin työhönne.